

Okolo Polska 2011 – Itinerář – Dookoła Polski

0.	Administrativní dělení – struktura	1
1.	D – Województwo dolnośląskie	1
2.	F – Województwo lubuskie	4
3.	Z – Województwo zachodniopomorskie	5
4.	G – Województwo pomorskie	8
5.	N – Województwo warmińsko-mazurskie.....	11
6.	B – Województwo podlaskie	13
(W – Województwo mazowieckie)	14	
7.	L – Województwo lubelskie	15
8.	R – Województwo podkarpackie.....	15
9.	K – Województwo małopolskie.....	16
10.	S – Województwo śląskie	17
11.	O – Województwo opolskie.....	18
D – Województwo dolnośląskie.....	19	

0. Administrativní dělení – struktura

0.1 První písmeno dnešní SPZ – dnešní vojvodství

- Bílé SPZ od r. 2000, vojvodství od r. 1999
- celkem 16 vojvodství
- **pohraničních 11 vojvodství**; 12. (to okolo Varšavy) se hranic téměř dotýká

0.2 Vojvodství do r. 1998 – 3–6 SPZ do r. 2000

- SPZ 1976-2000, vojvodství do r.1998
- celkem 49 vojvodství
- **pohraničních 21 starých vojvodství**
- cca. 1976 zrušeny dřívější powiaty

0.3 Powiaty (okresy) od r. 2000

- Bílé SPZ od r. 2000, okres od r. 1998
- PL celkem
 - powiatů 314 a 65 měst se statutem powiatu
 - 335 powiatových měst, z toho 44 současně pro sebe i pro okolní powiat
 - $314+65 = 379 = 335+44$
- **Pohraničních powiatů** (posčítáno po vojvodstvích) $8+4+11+8+6+7+5+8+5+5+3=70$

1. D – Województwo dolnośląskie

Stolica: Wrocław; ISO: PL-DS

- Wałbrzych – WB, WY, WH
- Jelenia Góra – JG, JE, JA

Pohraniční okresy/powiaty v Dolním Slezsku

- ząbkowicki – DZA
- kłodzki – DKL
- wałbrzyski – DB, DBA
- kamiennogórski – DKA
- jeleniogórski – DJE (nepohraniční Jelenia Góra – DJ)
- lwówecki – DLW
- lubański – DLB
- zgorzelecki – DZG

NA - váha - (v NA cca.5 km) -

1.1 Powiat kłodzki

Kudowa-Lewin-Duszniki-Sczytna

Koupit autoatlas a kredit+nastavení gprs.

Kratší, ale přes kopec:

- 27 km od hranic (9,8km za Dusznickým Orlenem) **u odbočky na Polanicu L - 388** - Chocieszów - stoupání - **Wambierzyce** - T křižovatka s 387 (cca.200m L, sm.Radków a cz je Orlen) - R - **Ścinawka Średna**

Delší, stravitelnější:

- **Kłodzko-obchvat** - minout pumpu ECO-RTM, pak první 4-křižovatka (37 km z hranic) odboč.L - Gołogłów - Bierkowice - Gorzuchów - Ścinawka Dolna/Średnia (hodně cca. podél kolejí a Ścinawki=broumovský Stěnavy(pl-Br-pl))

Pak stejně:

Śc.śr. - 387 - Ścinawka Górska - 385R - Włodowice - **Nowa Ruda** (**z hranic** přes Vamberice 53 km, přes obchvat Kladská **37+24=61 km**, přes Karlov a Radkov 43 km)

1.1.1 Nowa Ruda

- Most kolejowy wzniesiony w latach 1879 - 1880
- Samolot **MiG-21** z licytacji WOŚP (ustawiony **obok** stacji paliw **Orlenu**, pomiędzy dzielnicami Centrum i Słupiec)

(zač. popisu podle turis.mapy)

Nowa Ruda - 381 - Ludwikowice Kłodzkie - Świerki Dolne / Górné - Złote Wody - minu odbočku L na CZ/Janovičky (pokrač, R 381) - Głuszycę Górną - **Głuszycę** - Jedlina-Zdrój (těsně před nebo na jejím začátku L na 3úhel. křižov.- vodu přejet až za tou odbočkou) - podél kolejí ul Kłodzkou, (koleje zmizí L; pokrač. po hlav.) - ulice se přejm. na Kamieneckou - L do ul. Noworudzke - na 4křižov. u 1až2 benzínek ostře odboč. L -

ul.Swidnicka (směr Unislaw) - na T křížov. s ul. Niepodleglosci a gen. W. Sikorskiego (hlavní sil.35 Mieroszow-Wrocl.) R na centrum **Walbrzychu**
- (pak minu L odobčku na zkatku do Unislawi) - přespříští křížovatka (mimoúrovňová) L - ul.1.Maja -

1.2 Walbrzych

(Muzeum Przemysłu i Techniki w Wałbrzychu vypadá zajímavě, ale je blízko)
Walbrzych - 367 - za Walbrz. stoupání a podjezd kolejí - **Boguszów-Gorce** - (minu kopec Mniszek R) - cca. podél kolejí (koleje L, dál od silnice) - (minu odboč. R 376 na Szawno, pokračuju po 367) - hned přejedu vodu a podjedu a opustím kolej - **Czarny Bór** - pořád 367 - (Borówno-možná těsně minu) - **Kamienna Góra**

1.3 Kamienna Góra

K.Góra - Sev. č.5 - podél řeky Bóbr (teče z Bukówky u Žacléře-Bobra) (a cca. podél kolejí) **Mariszów Górný** - jeho zač. nebo těsně před L (opustit č.5) - zkraje přes Mariszów kousek podél Bóbra - **328 - Marciszów** - za ním L (opustit 328, najet na malou silničku) - **Ciechanowice** - v Ciechanowicích a za nima se držet Bóbra, **neL na Miedzianka (kopec)** - v Ciech. musím být R od kolejí, když přejedu L, tak hned příští kříž. přejet kolej a být R od nich- v Janowicích se to u kolejí spojí - přibližně podél Bóbra a kolejí až do Jel.Góry přes: Janowice Wielkie - Trzcińsko - Bobrów - Wojanów (ve Wojanowie jet R na J.G.,;ne L podél kolejí na Lomnici; ale ne R do Dąbrowice - **R** až **za řekou!**)- (odsud podle běžných map.cz, ne podle turistický) - **Jel. Góra** (příjezd ul. Karpnickou, Lomnickou, okolo aeroklubu co bude R)

Koupit autoatlas !!! (konec detailního popisu trasy)

1.4 Jelenia Góra

J. Góra - opevnění z 15.stol. s 2 baštami
naskočit na hl.silnici č. 30 směr Zgorzelec a mazat na **Gryfów** a **Lubań**

1.5 Gryfów Śląski (p. Iwówecki)

- mazat dál po hlavní č.30 na Lubań

1.6 Lubań

- Wieża Kramarska – pozostałość XIII-wiecznego ratusza,
- mury miejskie (1318 r.) zbudowane z kamienia bazaltowego z okolicznych kamieniołomów; pierwotnie otoczone fosą; w podwójnym pierścieniu murów znajdowały się cztery główne bramy miejskie: Nowogrodziecka, Mikołajska, Bracka i Zgorzelecka; obecnie pozostałości wzduż ul. Podwale,
- Baszta Bracka (1318 r.) przy ul. Brackiej, część rozebranej w XIX wieku Bramy Brackiej,

1.7 powiat Zgorzelec(ki)

(říznout to zprava, PL i D Zhořelec navštíven 26.9.2010)

Zhořelecký okres začne až kus za křížením dálnice.

- **Těsně za Lubaní R-296-směr Žary (nebo Žagań)**
- Czerwona Woda (Węglinec), Jagodzin"
- **Ruszów L 350 na Gozdnica** (alt. dál po hlavní na Žary)

2. F – Województwo lubuskie

wojewoda: Gorzów Wlkp.; sejmik: Zielona Góra; ISO: PL-LB

- Zielona Góra – ZG, ZE, ZN
- Gorzów Wlkp. – GO, GW, GR

2.1 powiat Žary (Buczyny)

alternativa: Žary – Palac Promnitzów + zámecký park

trasa: Gozdnica – 350 – Lipna – Przewóz – vpravo od Łęknica jet R č.12 – Žiarki Wielkie – Buczyny

(Lubań–Buczyny **83 km**; Czerwona Woda – Buczyny **67 km**)

2.1.1 skansen Buczyny

Skanzen Serbołužyczan w Buczynach – původní vybavené chaty; poblíž rekreační nádrže (p.żarski, gmina Trzebiel)

trasa dál: Buczyny – Trzebiel, tam L (zkratka) – **přechod Olszyna/Forst** – (Buczyny – hranice **14 km**)

2.2 Německo

(1km) doprava do Klein Bademeusel – L49 – Gross Bademeusel – **Forst** (Lausitz) – L49 – Cottbus

(hranice–Cottbus **37 km**)

2.2.1 D-Cottbus

(Chotěbuz - centrum dolnolužic.Srbů)

Flugplatzmuseum – letecké muzeum

- SZ Cottbusu; Dahlitzer Straße; www.flugplatzmuseumcottbus.de ; 4eur / 2eur Studenten
- März bis Oktober; Montag Ruhetag; Di. bis Fr. 10:00 - 16:00; Sa. und So. 10:00 - 17:00

(park i zamek Branitz)

- Shloss taglich 10-18 Uhr; Gusthof (Asi pozemek, park) taky
- zámek 5,5/4 eur; park 4,5/3,5eur; a ještě 3eura za foták

Altmarkt nám.

pak **trasa: z Cottbusu SSZ - B168 - okolo jezer – Peitz – L50 - Tauer - B 320 - Guben - Polsko**

2.3 powiat Krosno Odrzańskie (Gubin)

Guben / Gubin ; pak kvůli mostu přes Odru asi přes Maszewo - Cybinka - Słubice

2.4 Słubice

- 2005 příjezd z D;
- Stadion Olimpijski, wzniesiony w latach 1914-1927, jeden z najstarszych oryginalnie zachowanych stadionów w Polsce.
- cmentarz żydowski – jeden z najstarszych w Europie, 1399;

2.5 powiat Gorzów Wlkp. (Kostrzyn nad Odrą)

W Kostrzynie znajduje się **potężna twierdza pruska**, której zasadniczą część wzniesiono w XVI w. Odrestaurowane zostały niektóre obiekty miasta-twierdzy: **Brama Berlińska, Brama Chyżańska** oraz **Bastion Filip**. Na terenie twierdzy znajduje się również Bastion Król, Bastion Brandenburgia oraz ruiny kościoła i zamku (wysadzonego w 1969 do poziomu piwnic).

3. Z – Województwo zachodniopomorskie

stolica: Szczecin; ISO: PL-ZP

- Szczecin – SZ, SC, SM
- Koszalin – KO, KG, KY

3.1 powiat Myślibórz a powiat Gryfino

z Kostrzyna cca. 7,5 km směr Dębno - v **Sarbinowo** L - č. 31 – Chwarszczany - Boleszkowice - **Mieszkowice**, tam L - Gozdowice - cca. podél Odry - Stara Rudnica -Stary Kostrzynek - hraniční přechod Hohenwutzen (nejZ místo Polska) (z Kostrzyna n.O. cca. **60 km**)

pak Cedynia - Chojna (cca. **28 km**)
Chojna - č.31 - Widuchowa - Gryfino

3.2 Gryfino (město)

- (Mury obronne - 14.-15.stol.)
- Brama Bańska (cihlová, dole hranatá, nahoře kulatá)
- **Krzywy Las** – zásah člověka, zlámáný kmeny jsou pozůstatek nábytkářského průmyslu (výroba opěrek ke křeslům)

přejet Odru do Německa, abych do Štětína přijel Polickým okresem !!!

S okraj Mescherin - J okraj Staffelde - pak po 2km **R S č. B2- Neurochlitz - V od Rosow**
návrat do PL (hr.přechod Rosówek)

3.3 powiat Police (plurál)

stačí okres, město není nezbytný (i když pro ten pocit, vzhledem k PolicinM zajímavý)
PL sil č. 13 - Kołbaskowo - 13 - Śtětín

3.4 Śtětín

Muzeum Techniki i Komunikacji w Szczecinie

- Muzeum Techniki i Komunikacji - Zajezdnia Sztuki w Szczecinie
- ul. Niemierzyńska 18a, 71-441 Szczecin (u parku, ogródu dendrologicznego, ogrodu botanicznego; severně od sil.10 na Löcknitz, V od s.č.115 na Hintersee, blízko kolejí, kt. ji protínaj - SV od té silnice, V od těch kolejí; Z od silnice na Polici)
- **Wszędolaź**
- Poniedziałek - wystawy nieczynne
Wtorek - godz. 10-15 - wstęp wolny (z wyjątkiem „Eureki ruchu”)
Środa - 10-16
Czwartek - 10-16
Piątek - 10-18
Sobota - 10-18
Niedziela - 10-16
- Normalny – 10 zł; Ulgowy – 5 zł (studenci studiów dziennych)
- <http://www.muzeumtechniki.eu/muzeumtechniki/>; tel. 91-45-99-200

Ústí Odry (delta)

Štětín/Police - konec Odry - Štětínská delta - 3 ramena: Dziwna, Svina a Peene; TY Police

Přístav

3.5 Goleniów

profrčet č.3 / E65 (a pak odbočit L na vedlejší přes Żarnowo – zkratka) na Wolin a Svinoústí
(Goleniów - Świnoujście 64 km)

3.6 powiat Świnoujście, ostrov Uznam / Usedom

Uznojem (německy **Usedom**, polsky **Uznam**, pomořansky **Ùznôm**) ; **pobřežní ostrov** Baltského moře na hranici Polska (městský okres Svinoústí, Západopomořanské vojvodství) a Německa (okres Východní Pomořansko, Meklenburško-Přední Pomořansko), uzavírá ze severu Štětínský záliv.

Rozloha ostrova je 445 km², z čehož je přibližně 72 km² v Polsku a 373 km² v Německu. Pobřeží je velmi členité s množstvím poloostrovů. Od pevniny je ostrov oddělen úžinou Peenestrom a od ostrova Wolin Svinou. Na konci 19. století byl vybudovaný **Kanal Piastowski**, který od Usedomi oddělil ostrov Karsibór. Nejvýše položeným bodem ostrova je **Golm** s nadmořskou výškou **59 m**, který leží blízko hranic na německé straně nedaleko **Wydrzan**, části města **Svinoústí**.

3.6.1 Svinoústí – město

- **Muzeum Rybolowstwa Morskiego** w Świnoujściu;
 - denně 9-17h; 6/4 Zł; Plac Rybaka 1; tel./fax +48 91 321 2426
 - muzeum@fornet.com.pl ; www.muzeum-swinoujscie.pl
- **Twierdz (Fort1-4; 19.stol.);**
- **park zdrojowy 19.st.; promenada nadmorska;**
- **port s větrným mlýnem**
- **Majáky začátek !!!** (viz níž)

Pak D-Usedom;
a pak dál na Polsko vrchem přes Dziwnów

3.6.2 Usedom (Německá část)

- Malý okruh Svinoústí - D (jižní) - B110 Zirchow - Korswandt - za ním vpravo u cesty **Wolgastsee** - L266 - JV okraj Heringsdorf/Ahlbeck - L266 - PL (severní) - Svinoústí = **25 km**
- Okruh Svinoústí - D (jižní) - B110 Zirchow - Mellenthin - B111 - Pudagla - Heringsdorf - L266 - PL (severní) - Svinoústí = **46 km**
- totéž, ale se zajížd'kou do obce Usedom (JV ostrova) = 61 km

3.6.3 Majáky!!!

<http://www.nakole.cz/diskuse/9864-polske-majaky.html>

<http://szczecin.pttk.pl/odznaki/latarnie.php>

ve Świnoujście zkusit **stihnout** otvíračku majáku, sehnat mapu majáků a knížečku (knížečka **ca. 5 Zl.**); ale majáky jen některý (ne poloostrovny, ne zbytečný zajížd'ky); mimo sezónu otvíračky cca. 11-**17h**; vstup okolo **3Zl**.

Świnoujście (15 Km) Międzyzdroje (12) Wisełka (2) **Kikut** (2) Wisełka (12) Międzywodzie (4) Dziwnów (2) Dziwnówek (4) Łukęcin (5) Pobierowo (3) Trzęsacz (2) Rewal (4) **Niechorze** (2) Pogorzelica (3) Skalno (10) Trzebiatów (10) Mrzeżyno (19) **Kołobrzeg** (12) **Ustronie Morskie** (14) Kładno (8) **Gąski** (9) Mielno (12) Koszalin (13) Sucha Koszalińska (16) Dabki (11) **Darłowo** (11) Drozdowo (7) Rusinowo (4) **Jarosławiec** (6) Naćmierz (16) Zaleskie (10) **Ustka** (14) Objazda (17) Smołdzino (8) **Czołpino** (8) Smołdzino (11) Choćmirówko (9) Główczyce (18) Wicko (6) Lebieniec (15) Sasino (4) Stilo (4) Sasino (10) Żelazno (14) Wierzchucino (6) Żarnowiec (6) Goszczyno (13) Jastrzębia Góra (3) **Rozewie** (9) Władysławowo (20) **Jastarnia** (14) **Hel** (34) Władysławowo (6) Łebcz (5) Gnieźdżewo (2) Puck (9) Mrzeżyno (10) Pierwoszyno (4) Pogórze (5) Gdynia (10) Sopot (15) **Gdańsk Nowy Port** (2) **Gdańsk Port Północny** (22) Sobieszewo (6) Świbno (Prom) - Mikoszewo (11) Stegna (6) Szutowo (20) **Krynica Morska**.

3.7 powiaty Kamień Pomorski, Gryfice, Kołobrzeg, Koszalin, Sławno

- vrchem přes **Dziwnów** (ne dolů Kam.Pom.) - nad Gryficema vrchem aspoň Třebiatův nebo ještě vejš přes Mřežino... blíž k moři a navíc kratší cesta
- **Kołobrzeg** – pěkný cihlový maják (latarnia morska)
- **SZ před Koszalinem:** **Mielno** (Brthnk nart. wod.)

- **Koszalin – Muzeum Wody** w Koszalinie – vodovody, instalatéřina, asi nic velkýho
- do Sławna po hlavní; pak přes Postomino na Ustku

4. G – Województwo pomorskie

Gdańsk; PL-PM

- Słupsk – SL, SP, SG
- Gdańsk – GD, GK, GA, GN
- Elbląg – EL, EG, EB (polovina ho je v N vojvodství)

4.1 Ustka (pow. Słupsk)

4.1.1 Ustka

- Brthnk - **falochron** (vlnolam)
- Widok z falochronu w stronę latarni oraz portu
- cihlový **maják**, co vypadá skoro jak kostel
- **pláž**, přístav+menší starší rekreač. nebo rybářs. lodě;
- kdysi ozdravovna, 1,5km promenáda podél moře, u ní rýgllový domy a domy 18-19st
- malá socha **Ustecka Syrenka**
- **Pomnik "Ludziom Morza"**

4.1.2 varianta 1 – z Ustky vnitrozemím po hlavní do Wejherowa

- Słupsk (Zamek Książąt Pomorskich w Słupsku, ale nevypadá nic moc)
- Lębork (centrum); a mazat po hlavní na Wejherowo
- Ustka-Wejherowo 123 km.

4.1.3 varianta 2 – z Ustky na nejsevernější bod Polska a pak do Wejherowa

- Jastrzębie Góra (SZ od Władysławowo)
- Ustka-Wejherowo 161 km.
- => nejS bod PL by přišel na cca. 38 km + ztráta Słupsku a Lęborku;
ale zas u moře a jel bych přes **Puck**
 - Ryglowy (rygel, Riegel) szpitalik dla ubogich z XVIII wieku
 - Neogotycki ratusz z 1865 (jak cs nádraží nebo vratislavská vodárna)

4.2 Wejherowo

- **Dawny szpitalik i przytułek** – szachulcowy szpitalik-przytułek z XVII w.
- **Kalwaria Wejherowska** - 26 kaplic (~křížová cesta) - podle fotek kapličky vzájemně dost různý a celkem pěkný (a velikostně větší než kaplička u nás, i když ne jako kaple...)
- Koupit někde **baterky do fotáku** kvůli Gdyni (+jídlo, místo na SD, a další příprava - v Gdyni málo času a asi vyšší ceny)

4.3 powiat Puck

město Puck bud' podjeto (při kratší trase Ustka-Wejherowo vnitrozemím) přes Redu, nebo navštíveno už cestou od nejsev. bodu do Wejherowa, tzn. viz výš

Trojměstí – Trójmiasto

4.4 Gdynia

Molo + 2 x muzeum + akvárium

Molo Południowe, będące przedłużeniem **Skweru Kościuszki** – cumują tam jednostki muzealne

4.4.1 molo – Żaglowiec (plachetnice) Dar Pomorza

- 1909-1982; muzeum 1983; posádka 190, z toho 150 kadetů
- 15.01.2011 - 30.06.2011 Wtorek - niedziela 10:00-16:00
1.07.2011 - 31.08.2011 Poniedziałek - niedziela 9:00-18:00
- Tel: 58 620 23 71, 0 697 607 166 ; dar.pomorza@cmm.pl ; Al. Jana Pawła II
- Centralne muzeum morskie; 8Zl / 4Zl; **zavřeno** Boże Ciało (**23 czerwca**)

4.4.2 molo – ORP (Okręt Rzeczypospolitej Polskiej = polská válečná lod') Błyskawica

1937; muzeum 1976; niszczyciel typu Grom

- www.orpblyskawica.com.pl
- Muzeum Marynarki Wojennej
Skwer Kościuszki, 81-912 Gdynia 12; tel. +48 058 626 36 58 ; muzeum@mw.mil.pl ;
www.mw.mil.pl ; +viz níž muz.marynarki wojsk.
- Godz. otwarcia: 10.00-13.00, 14.00-17.00 ; Kasa : 10.00-12.30, 14.00-16.30 ; bilety:
normalny 8,- zł, ulgowy 4,-zł; pondělí a svátky nečinné
- podle mailu furt 10-17; v úterý zadara

4.4.3 molo – Akwarium Gdyńskie

- 1971; pokusy už 20. a 30. léta
- 215 gatunków (druhů) z 61 rodzin (čeledí);
 - 142 gatunki ryb,
 - 3 gatunki płazów,
 - 12 gatunków gadów,
 - 58 gatunków bezkręgowców;
- www.akwarium.gdynia.pl/ ; 1.6.-31.8.: 9:00 - 20:00 (kasa 9:00 - **19:30**); **24/16Zl** (st<26)

4.4.4 Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni

www.muzeummw.pl

Muzeum Marynarki Wojennej

81-374 Gdynia 12; ul. Zawszy Czarnego 1B ; muzeum@muzeummw.pl ; tel. (58) 620-13-81
tel. (58) 626-39-84 ; pondělí a svátky nečinné; podle mailu furt 10-17; v úterý zadara

Ekspozycja Plenerowa Broni i Uzbrojenia Morskiego ; 81-374 Gdynia, ul. Zawiszy Czarnego 1B ; tel. (58) 620-13-81

tel. (58) 626-39-84 ; Kasa Ekspozycji Plenerowej ... tel. (58) 626-39-84 wew. 16

Okręt-Muzeum ORP "BŁYSKAWICA" ; Gdynia, Skwer Kościuszki ; Basen "Prezydenta"
tel./fax (58) 626-36- 58 ; Kasa ORP "Błyskawica" tel. (58) 626-39-06

4.4.5 Gdyńskie Muzeum Motoryzacji

ul. Żwirowa 2c ; Gdynia - Chylonia ; Telefon/Fax: 058 663 87 40 ; **směr Wejherowo** ; mezi kolejema a Morskou ulicí, blíž ke kolejím ; 7 Zl ; po-so 9-17h ; muzeum@ gdynskie-muzeum-motoryzacji.pl

4.4.6 Muzeum Współczesnego Pomorskiego Rękodzieła Marynistycznego

Různý drobný umění na téma námořnictva

Stowarzyszenie Fotoplastikon Gdyński ; 81-393 Gdynia, ul. Żwirki i Wigury 8b7,
NIP 586-20-20-842, KRS 22009 ; Waldemar Rudziecki ; Telefony: 58 718 03 90;
GSM 601 67 03 77 ; informacja@e-fotoplastikon.org ; <http://e-fotoplastikon.com>

4.4.7 Maják

<http://www.latarnia.gda.pl/pl> Latarnia Gdynia člověka doveď na Gdańsk

4.4.8 Přístavy

- Dostępny jest również **port – przy Nabrzeżu Francuskim**, gdzie stawały polskie transatlantyki, w sezonie cumują duże wycieczkowce. Okolice Kapitanatu Portu są dostępne dla każdego
- Z Nabrzeża Pilotowego można obserwować wchodzące i wychodzące statki oraz rzucić okiem na **port wojenny na Oksywiu**.

4.4.9 Bulwar nadmorski

Trasy spacerowe mieszkańców to **Bulwar Nadmorski** oraz **kilka kilometrów piaszczystych plaż**, które ciągną się **do Sopotu i dalej do Gdańska**.

Do dyspozycji turystów jest 5 strzeżonych plaż: w Śródmieściu, Redłowie, Orłowie, Oksywiu i Babich Dołach.

4.5 Sopot

Sopot jest najmniejszym pod względem ludności powiatem grodzkim w Polsce.
Miasto posiada **najdłuższe w Europie molo o drewnianej konstrukcji**.

4.6 Gdańsk

(p. gdański je GDA, stolica Pruszcza Gd., nehraničí s mořem)

W Gdańsku będą rozgrywane mecze podczas Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej 2012.

1. září 1939 začal ostřelováním polského muničního skladu na **Westerplatte** německý útok na Polsko. Tohoto útoku se na německé straně účastnily i jednotky SS-Heimwehr Danzig.

4.6.1 Kuźnia Wodna - Vodní kovárna

Zabytkowa Kuźnia Wodna w Oliwie

1597; <http://www.kuzniawodna.eu/>; ul. Bytowska 1a, 80-328 Gdańsk;

tel./faks 58 552 51 51 ; kom. 601 842 292 - asi cestou od Gdynie a Sopot, jižně, u lesa
pon.-pt. 9 - 16; so. 11 - 17; nd. 11 - 18; 6Zl a 3Zl

4.6.2 Oliwa (čtvrt) – Varhany

Katedra Oliwska; organy 7876 dřevěných píšťal

Na severu, na příjezdu od Sopot; ne úplně u moře, ale nedaleko;

V r. 1980 se nenápadná stavka, ke které došlo v Gdaňsku, rozšířila do celé země. Hnutí odborové organizace Solidarita začalo v gdaňských docích. Toto hnutí mělo politické i ekonomické cíle a téměř ihned zázračně zíkalo 10 miliónů členů. Jeho vůdcem byl mladý elektrikář Lech Walesa, který později v r. 1983 obdržel Nobelovu cenu míru.

4.6.3 Brama Żuraw w Gdańsku – starý přístavní jeřáb

Żuraw (dawniej niem. Krantor) – dźwig portowy Gdańska usadowiony pomiędzy pylonami Bramy Szerokiej nad Motławą. r. 1367; W obecnym kształcie żuraw zbudowano w latach 1442-**1444**. Żuraw został podpalony w **1945** gdy miasto zdobyła Armia Czerwona. Ocalały mury okalające drewnianą konstrukcję. Po II wojnie światowej zrekonstruowano część drewnianą. Lístky nejdýl **30 min** przed zavíračką; **23.6.zavřeno**; 8 Zl / 5 Zl

15.1. -30.06. Wtorek - piątek 10:00-**16:00**; Sobota - niedziela 10:30-**16:30**

1.7. -31.08. Poniedziałek - niedziela 10:30-**18:30**; www.cmm.pl/zuraw.php?main=info&mid=21

4.6.4 Wisła

Najdłuższa rzeka Polski, o długości 1047 km. Jest także najdłuższą rzeką uchodząącą do Morza Bałtyckiego.

mj. Osvětim, Krakow, Varšava, Gdańsk

4.6.5 Stocznia Gdańska (doky-loděnice)

Uprostřed pevniny, u Visly.

4.6.6 Historyczna Latarnia Morska Gdańsk Nowy Port

4.6.7 Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku

4.6.8 Různé

město (hist. centrum), přístav (promy = přívozy)

4.7 Nowy Dwór Gdański

- **Vodojem – wieża ciśnień z 1909** – jedna z pierwszych budowli w Europie o konstrukcji żelbetowej
- **most zwodzony z 1936** o konstrukcji stalowo-betonowej
- sýpka – **spichrz** nad Tugą z 1878 r.

5. N – Województwo warmińsko-mazurskie

Olsztyn; PL-WN

- Olsztyn – OL, ON, OT
- Suwałki – SU, SW, SO (cca. třetina ho je v B vojvodství)

5.1 Elbląg

- Brama Targowa z 1309 i pozostałości fortyfikacji miejskich.
- Ścieżka kościołna (malinkatá ulička v centru)

5.1.1 Kanał Elbląski

!!! kombinace s kolejemi – pochylnia, wózek

Kanał łączy Jezioro Drużno z Drwęcą oraz z jeziorem Jeziorkiem. Z jeziora Drużno, poprzez rzekę Elbląg z Zalewem Wiślanym a także przez kanał Jagielloński, Nogat i Wisłę z Morzem Bałtyckim.

Kanał Elbląski jest najdłuższym kanałem żeglowym w Polsce. Jego długość wynosi 84,2km:

- odcinek Jezioro Drużno – śluza Miłomłyn, długości 52 km
- odcinek Miłomłyn – Iława, długości 32,2 km

Parametry:

- Minimalna szerokość: 7 metrów.
- Promień osi łuku szlaku żeglowego - 70 metrów.
- Szerokość najwęższej śluzy (= zdymadła) - 3,2 metra (Śluza Ostróda).
- Głębokość tranzytowa - mniej niż 1 metr.
- Maksymalne wymiary jednostek pływających na wozach pochylni: szerokość przy dnie jednostki - 2,6 metra, szerokość jednostki górami - 3,35 metra, długość - 26,8 metra.
- Śluza z największą różnicą poziomów - Miłomłyn, 2,8m
- Pochylnia z największą różnicą poziomów - Oleśnica, 24,5m

5.2 Braniewo

jižní varianta:

- vzít po trase Młynary–Ornetka; mezi nima je obec Wilczęta, kt. je v okresu Braniewo

severní varianta:

- (anebo jet normálně přímo přes Braniewo a Bartoszyce, pač úspora jižní trasy proti severní na trase Elbląg-Kętrzyn je 9 km ze 166)
 - **superseverní varianta:** možnost vynechat Kętrzyn, jet nad ním na Srokowo – pak do Węgorzewa vychází stejně jako jižní trasou (akorát padne Hitlerův bunkr, ale Mamerki, suchý zdymadlo i jezero půjdou) – navíc to k tomu Hitler.bunkru je max. 2x3km, takže jde i ten (+koupání)

5.3 Bartoszyce

2006

vzít to přes Bisztynek, ten v NBA okresu

5.4 Kętrzyn

- Možná projet nad ním, blíž k hranicím.

- Bazylika Mniejsza św. Jerzego (červeně cihlový)
- Zamek krzyżacki z XIV-XVI w (červeně cihlový)
- Brthnk – „w gminie, w Kętrzynie“

V od Kętrzyna

- **Gierłoż – Wilczy Szaniec** (Wolfsschanze = v.hradba, val) – (10/5Zl) – 3 oblasti bezpečnosti, uvnitř Kwaterna (=ubytování) Hitlera

SV od Kętrzyna

- **Mamerki** – německý bunkr **Schron Gigant – kwaterna Naczelnego Dowództwa Wojsk Lądowych** – bunkry pro vedení Wehrmachtu - 40 generálů a feldmaršálků, 1500 důstojníků - 250 objektů, z toho 30 žel.betonových krytů („schron želbetonowych“) – těsně jižně u Mazurského kanálu, těsně Z u jezera Mamry
- **jezero Mamry**
- **Sucha śluza na kanale Mazurskim** – velký (l 46 x w 7,5 x h 21 m) nenapuštěný zdymadlo na kanálu, legenda o plánu splavnosti pro ponorky do Mamer – **kousek J od trasy Srokowo-Węgorzewo** (kus Z od nejS výběžku jez.Mamry)
 - některý nečinný výběžky kanálu - bobří hráze („žeremie“)

5.5 Węgorzewo

- Ratusz z XIX w. przy ul. Zamkowej.
- Cerkiew prawosławna z początku XX wieku (parafialna) - dawną kaplicą baptystów. Znajduje się przy ulicy Pionierów 22.
- Kanał Młyński
- przystań rybacka i jachtowa, kursują tu statki pasażerskie
- budynek dworca kolejowego z XIX w.
- budynek Szkoły Podstawowej nr 1 (dawniej garnizon) z XIX w.

5.5.1 Zamek krzyżacki

Zamek krzyżacki z 1398 r., przebudowany w pierwszej połowie XVIII w. w stylu barokowym. W połowie XIX w. zamek został zaadaptowany na sąd i więzienie. Po zniszczeniach w czasie II wojny światowej odbudowany i przeznaczony na cele kulturalne. Jest to budowla trójskrzydłowa, obejmująca nieregularny dziedziniec, otwarta w stronę rzeki Węgorapy. W skrzydle północnym znajduje się brama wjazdowa. Zachowała się także okrągła baszta.

5.6 Gołdap

- Jezioro Gołdapskie, widok na stronę rosyjską
- Gołdap, park w centrum miasta
- Konkatedra NMP Matki Kościoła w Gołdapi
- Kouknout na **ruský hranice**.

Pokud bych z Gołdapi jeli po 651 na Žytkiejmy, tak v místě cca. 60-70 % úseku trasy 2x **wiadukty kolejowe – Kiepojcie** (dřív) a **Stańczyki**

6. B – Województwo podlaskie

Stolica: Białystok; ISO: PL-PD; BY: Падляшскае ваяводства; LT: Palenkės vaivadija

- Białystok – BK, BT, BI

6.1 powiat Suwałki

- vzít SV, do Suwalek nezajíždět, a mazat na LT
- kousek od hranic s LT, kousek JV od E67, je **Puńsk – skanzen** (ves Puńsk – 80 % Litevci) (skanzen nezapočítán v kilometráži)

6.1.1 Litva

Szypliszki- **E67 / 8** - LT- Kalvarijos-Lazdiju-135- PL -16-Sejny
(Szypliszki-Sejny přes Litvu 75 km; jinak přímo by to bylo 26)

6.2 Sejny

6.3 Augustów

6.4 Sokółka

JV - Kryńki - JJV **hranice BY- Z - Gródek (Brthnk)** - Białystok
(BSK-BIA takhle 96 km, místo 41 km)

6.5 Białystok

6.6 Hajnówka

je dost na V, ale Bielsk Podlaski, co je na Z od ní, už je svůj okres, tzn. přes Hajnówku nebo někde poblíž

6.7 Siemiatycze

Cestou na Samaki, hned za Siemiatyczem, **přejezd řeky Západní Bug / Bug**

Západní Bug (polsky Bug, bělorusky Заходні Буг, ukrajinsky Західний Буг) je řeka na severozápadě Ukrajiny (Lvovská a Volynská oblast) a v jihovýchodním Polsku, přičemž částečně tvoří jejich vzájemnou hranici a také **hranici Polska s Běloruskem** (Brestská oblast). Protéká územím Podkarpatského, Lublinského, Podleského a Mazovského vojvodství. Je to levý přítok řeky Narew. Je 772 km dlouhá (z toho 587 km v Polsku a 363 km tvoří státní hranice). Povodí má rozlohu 39 420 km² (z toho 19 284 km² v Polsku).

Pramení na Podolské vysočině ve Lvovské oblasti na Ukrajině. Protéká východním okrajem Lublinské vysočiny a Podlesím.

(W – Województwo mazowieckie)

Nesahá až k hranici s BY; Stolica: Warszawa; ISO: PL-MZ

(nejbližší nepohraniční staré vojvodství je Siedlce, ale je dost daleko od hranic; východní část W je BP)

W přijde samo do cesty, na silnici č.811 Siemiatycze – Biała Podlaska se mu ani nedá vyhnout

7. L – Województwo lubelskie

Stolica: Lublin; ISO: PL-LU

- Biała Podlaska – BP, BA, BS
- Chełm – CH, CM, CU
- Zamość – ZA, ZM, ZC

Ne (moc Z, v pow. Lublin): Muzeum Kowalstwa w Wojciechowie

7.1 Biała Podlaska

7.2 Włodawa

(blízko hranice BY a BY-UA)

7.3 Chełm

- Chełm - 12/E373- Dorohusk - hranice UA (řeka (západní) Bug) - cca. **25km**
- trasa Chełm - Ljubomil **podél kolejí - změna rozchodu ??**
- hranice PL/UA - M07/E373 - **Ljubomil'** - cca. **20 km**
- Ljubomil' - **Volodomyr-Volynskyi** - cca. **49 km**
 - (cca. 10 km před centrem V-V je T napojení na větší silnici R15, co vede od SV z Turiiskylu rajonu)
- centrum Volodomyru - N22 - **Ustyluh** - hranice PL - cca. **13,5 km**
- **nejvýchodnější místo Polska !!!** - Zosin - Hrubieszów - cca. **20 km**
- Chełm-Hrubieszów přímo po hlavní Polskem by bylo 52 km;
- Chełm-Hrubieszów přes Ukrajinu **cca. 128 km**
- z toho cca. 83 km na Ukrajině

7.4 Hrubieszów

7.5 Tomaszów Lubelski

pak na Lubačov zvážit východní trasu – V od Lubačova, u UA hranic, J od Horyniec-Zdrój, je Radruż – **Obronny zespół cerkiewny** – 16.stol. + 1825 další část; dřevo + kamenná zed'.

8. R – Województwo podkarpackie

Stolica: Rzeszów; ISO: PL-PK

- Przemyśl – PR, PM, PE

- Krosno – KS, KU, KH

8.1 Lubaczów

8.2 Jarosław

8.2.1 alternativně: Markowa - podstávkový dům (powiat łańcucki)

Podstávkový dům = Konstrukce przysłupowa = Umgebinde - hlavně v Horní Lužici (D-CZ-PL), ale i tady v Podkarpátí

obec a gmina **Markowa**, powiat łańcucki (**RLA**);

Chałupa przysłupowa, Wnętrze chałupy, Piec kuchenny, Studnia i stodoła, Spichlerz ("sołek"), Wiatrak "koźlak", Chata "biedniacka", Wozownia

Pokud Markowa, tak

- Jarosław - Przeworsk - **Markowa 28 km**
- Markowa - Kańczuga - Pruchnik - Dubiecko, část **Nienadova 35 km**
- Dubiecko-Nienadova - Bircza - Kuźmina - **Ustrzyki Dolne 67 km**

Tzn Jaroslaw-Markowa-Ustrzyki **130 km**

oproti Jaroslaw-Ustrzyki **95 km => D=35 km**

8.3 Przemyśl

západně od Przemyslu (tam jsem byl 2006); uhlídat průjezd okresem

8.4 Powiat bieszczadzki (okresní město Ustrzyki Dolne)

8.5 Lesko

8.6 Sanok

- **Muzeum Budownictwa Ludowego** – mj. tam stojí velké dřevěné kostel
- Brthnk

8.7 Krosno

alternativně:

Bóbrka (J od Krosna): **Kopalnia ropy naftowej w Bóbrce**

když to bude místo Krosna, tak zajižd'ka jen 4 km

8.8 Jasło

9. K – Województwo małopolskie

Stolica: Kraków; ISO: PL-MA

- Nowy Sącz – NS, NO, NA

9.1 Gorlice

9.2 Nowy Sącz

Jet podél Dunajce přes **Krościenko nad Dunajcem**, za Krościenkem není cesta podél řeky, tam se to může zvednout
+ navštívit někde symbolicky **Slovensko**

9.3 Nowy Targ

9.4 powiat tatrzański (okr. město Zakopane)

- podle stoupání jen **Biały Dunajec**, nebo i **Zakopane (14 km vs 23 km)**
- V Zakopanem zvážit, jestli se rovnou vrátit do N.Targu (23 km), nebo jet dál a do N.Targu dokroužit přes Czarny Dunajec (**42 km**, ale ne stejnou cestou; kousek stoupání, pak asi z kopce) – nezapočítáno v plánu cesty
a **zpátky N.Targ**; pak **Raba Wyżna** (podél kolejí - a ohlídat si to i za ní, podél kolejí vedou menší silničky; hlavní je dál)
- N.Targ - Sucha Bes. **58 km** ;
- tzn **Zakopane - NT** (bližší cestou) - **S.B.: 81 km**
 - (resp. po hlavní, ne přes Rabu podél kolejí, to je 74 km)
 - (okruhem za Zakopanym a pak podél kolejí **100 km**)

9.5 Sucha Beskidzka

na Żywiec přes Stryszawu - !!! v **Stryszawie** se hlavní silnice odklání doprava od kolejí !!!
ale **podél kolejí** taky vedou silničky!!!

10. S – Województwo śląskie

Katowice; PL-SL

- Bielsko-Biała – BB, BL, BO
- Katowice – KA, KT, KB, KC, KD, KX
- ne, je to moc severně (J od Katowic a Gliwic): Muzeum Energetyki w Łaziskach Górnych; podobně SZ od B.B. je Pszczyna a tam malý Muzeum Prasy Śląskiej w Pszczynie
- asi moc severně: Tyskie Browarium (Tychy)

10.1 Żywiec

- **Muzeum Browaru Żywiec**

- podle 1 fotky historický zařízení => asi stojí za návštěvu
- **Jezioro żywieckie**
- pak jet po hlavní přes Bělsko-Bělou

Bielsko-Biała

- Muzeum w Bielsku-Białej - **Dom Tkacza**
 - (starej dřevěnej barák)
- příp. Muzeum Techniki i Włókiennictwa - oddział Muzeum w Bielsku-Białej
 - (novostavba s expozicí)

10.2 Cieszyn

- Muzeum Drukarstwa w Cieszynie
- **Č.Těšín**

10.3 Jastrzębie-Zdrój

10.4 Wodzisław Śląski

10.5 Racibórz

11. O – Województwo opolskie

Opole; PL-OP

- Opole OP, OE, OD

11.1 Głubczyce

Říznout to přes CZ a Osoblahu

(úzkokolejka Osoblaha + nenevštívený výběžek ČR + navíc 26 km místo 31)

11.2 Prudnik

11.3 Nysa – Powiat nyski

11.3.1 Otmuchovská jezera

11.3.2 Paczków - muzeum plynárenství

Muzeum Gazownictwa w Paczkowie

- ul. Pocztowa 6; <http://www.muzeumgazownictwa.pl/> (samej flash, z mobilu asi nic); S od hl.silnice

- **po-pá 8-14; 4Zl**; prázdniny asi i so 10-14; **telefonicky jde předem domluvit vstup jindy**; 77/431 68 34; biuro@

V centru na kouknutí

- **Dawny dom kata miejskiego**
- Fragment średniowiecznych murów miejskich
- Ratusz (klasika)

D – Województwo dolnośląskie

Stolica: Wrocław; ISO: PL-DS

- Wałbrzych – WB, WY, WH

11.4 ząbkowicki

Zoubkovice podjet – bud' po hlavní kratší cestou přes Zlatý Stok, nebo severnějš podél vody na Bardo (a kopec si užít za Bardem)

11.5 kłodzki

11.6 CZ-NA